

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ОМЛАДИНЕ
И СПОРТА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
САВЕТ ЗА МЛАДЕ

Број: 06-00-67/2017-04

ЗАПИСНИК
СА ТРИНАЕСТЕ СЕДНИЦЕ САВЕТА ЗА МЛАДЕ
ОДРЖАНЕ 30. ДЕЦЕМБРА 2019. ГОДИНЕ

Тринаеста седница Савета за младе (у даљем тексту: Савет), одржана је 30. децембра 2019. године, у згради Палата „Србија“, Булевар Михајла Пупина 2, Нови Београд, у сали 129, са почетком у 13.30 часова.

Седницом је председавао Вања Удовичић, министар омладине и спорта и председник Савета за младе.

ПРИСУТНИ: Вања Удовичић, министар омладине и спорта; Снежана Клашња, Министарство омладине и спорта; Мирјана Међешки, овлашћени заступник, Министарство просвете, науке и технолошког развоја; Стефан Стаменић, овлашћени заступник, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања; Драгана Косић, овлашћени заступник, Министарство здравља; Маја Митић, овлашћени заступник, Министарство културе и информисања; Мићо Сувајац, Министарство одбране; Марија Јовановић, Министарство унутрашњих послова; Јелена Бјелетић, овлашћени заступник, Канцеларија за младе Нови Пазар; Душко Крстић, овлашћени заступник, Национална асоцијација практичара/практичарки омладинског рада; Мића Мишљеновић, овлашћени заступник, Савез извиђача Србије.

ОДСУТНИ: Ана Јовић, Министарство финансија; Тијана Димић, Министарство државне управе и локалне самоуправе; Катарина Обрадовић Јовановић, Министарство привреде; Драган Милић, Покрајински секретаријат за спорт и омладину; Тања Глишић Матић, Канцеларија за младе Лозница; Петар Атанасовски, AISEC; Ахмедин Шкријель, Координација националних савета националних мањина; Тања Азањац, независни експерт; Адмир Смајовић, Грађанске иницијативе; Едис Демић, Центар за развојну политику и сарадњу; Зоран Станојевић, Lovefest; Кристина Марјанац, Унија средњошколаца Србије; Иван Живковић, Ресурс центар Бор.

Поред чланова Савета, седници присуствују: Александар Воштић, шеф Одсека за стратешке, нормативне, правне и оперативно-аналитичке послове, Министарство омладине и спорта; Емилија Панић, секретар Савета, Министарство омладине и спорта; Милица Ковачевић, Сектор за омладину; Радован Игњатовић, Сектор за омладину; Јелена Ристић Бероња, Млади истраживачи Србије; Александра Марковић, ЦеСИД; Станислава Вучковић, канцеларија УНИЦЕФ- а у Србији; Ивана Антонијевић, Регионална канцеларија за сарадњу младих.

Тачка 1.

Председавајући је отворио тринадесету седницу Савета и након констатације да не постоји кворум, предложио да се настави са радом, посебно имајући у виду да је још четири члана потврдило долазак, као и да су гости, известиоци по свим тачкама предлога дневног реда присутни и да предложеним дневним редом седнице није предвиђено усвајање закључака, већ је она информативног карактера.

дневни ред:

1. Усвајање записника са 12. седнице;
2. Информисање о најважнијим активностима реализованим између две седнице Савета – резултати јавних конкурса, сусрети младих Републике Србије и Републике Српске, конференција „Млади за одрживи развој“;
3. Представљање резултата Конференције волонтерских организација „Млади су закон“, одржане 4. децембра 2019. године у Београду и конференције поводом Међународног дана волонтера;
4. Представљање механизма за укључивање младих U-REPORT платформа;
5. Могућности за сарадњу младих у оквиру Регионалне канцеларије за сарадњу младих на Западном Балкану и представљање досадашњих резултата;
6. Представљање резултата Истраживања положаја и потреба младих у Републици Србији у 2019. години;
7. Закључци са Светског форума о неформалном образовању одржаног од 9. до 11. децембра 2019. године у Рио де Женеиру;
8. Разно.

Тачка 2.

Председавајући је, говорећи по овој тачки дневног реда, известио чланове Савета да је између две седнице спроведен Јавни конкурс за развој и спровођење омладинске политике, након ког је започела реализација четири пројекта, који за циљ имају подстицање развојних програма и пројеката у омладинском сектору, у складу са стратешким документима, а њихови носиоци су Национална асоцијација канцеларија за младе, Кровна организација младих Србије, Национална асоцијација практичара/ки омладинског рада и ЈАЗАС Нови Сад. Укупна вредност наведених пројекта је скоро 20 милиона динара.

Спроведен је и Јавни конкурс за програме и пројекте подршке младима у запошљавању, на основу ког је започета реализација пројекта Удружења „Шанса“ из Пожаревца, који је подржан са скоро 9.5 милиона динара, а главна активност на пројекту предвиђа оспособљавање за посао заваривача за 40 младих из осетљивих

група, оба пола, у сарадњи са Институтом Гоша д.о.о. из Смедеревске Паланке и заснивање радног односа, у сарадњи са привредним сектором.

Први „Сусрети младих Републике Србије и Републике Српске”, у организацији Министарства омладине и спорта Републике Србије, трајали су од 21. до 24. децембра у Новом Саду. Са представницима Министарства породице, омладине и спорта Републике Српске одржан је састанак на којем је договорен план сарадње у областима омладине и спорта за 2020. годину, а тичу се организовања стручних саветовања у области омладине, организовања Других сусрета младих Србије и Српске у јулу илиавгусту следеће године у Републици Српској и организовања чешћих билатералних посета током године. Сусрети су настављени омладинском конференцијом „Млади и одрживи развој”, одржаном 24. децембра, у Клубу посланика, у Београду, која је окупила преко 150 младих из Србије и Српске, представнике кровних савеза младих, институција и донатора. На конференцији је представљен стратешки оквир у омладинској политици на међународном и националном нивоу и планови за доношење јавних политика у наредном периоду. Младима су представљене и могућности које нуде регионалне иницијативе, односно Регионална канцеларија за сарадњу младих, УНИЦЕФ и Темпус Фондација. Представљени су одлични примери рада простора за младе, који постоје у различитим локалним срединама у Србији и закључено је да су младима изузетно потребни простори за квалитетно провођење слободног времена и неформално образовање, а у циљу њиховог већег укључивања у друштвене процесе. Пренети су закључци са конференције на којој се причало о томе на који начин дигитализација доприноси развоју критичког мишљења код младих, шта су изазови и који су програми који се нуде. Специјални гост на омладинској конференцији био је и Родион Сабиров из Комитета за омладинску политику и сарадњу са удружењима Санкт Петербурга. Министарство је са овим комитетом успоставило сарадњу у августу 2019. године и на бази исте, млади из Србије ће бити позивани да следеће године учествују на неколико међународних форума у Санкт Петербургу.

Чланови Савета су информисани и да је на седници Фонда за младе таленте, одржаној 16. децембра, донета Одлука о усвајању Листе добитника стипендија по Конкурсу за стипендирање најбољих студената студија другог и трећег степена на универзитетима земаља чланица Европске уније и Европске асоцијације за слободну трговину (EFTA) и на водећим светским универзитетима за школску 2019/20. годину и на њој се налази 430 добитника стипендије. Конкурс за стипендирање до 950 најбољих студената завршне године основних академских студија и до 460 студената завршне године мастер академских студија са високошколских установа, чији је оснивач Република Србија, за школску 2019/20. годину расписан је 23. децембра. Рок за пријаву на конкурс је 24. јануара 2020. године.

За реч се јавио Душко Крстић, овлашћени заступник НАПОР-а, са констатацијом да је једна од активности у оквиру подржаног пројекта и формирање Радне групе за измену и допуну Закона о младима и да је након обуке, која је организована на Златибору за представнике омладинских организација, а о примени Закона о планском систему, договорено да се крене са анализом постојећег Закона и то би био први корак, односно прва активност у оквиру те Радне групе.

Тачка 3.

Председавајући је дао реч известиоцу по следећој тачки дневног реда, Јелени Ристић Бероња, испред Младих истраживача Србије, која је представила контекст Млади су закон програма и резултате Конференције волонтерских организација Млади су закон, одржане 4. децембра 2019. године у Београду и Конференције поводом Међународног дана волонтера одржане 5. децембра 2019. године. Известила је чланове Савета да је ове године преко програма Млади су закон укључено преко 1.400 волонтера, који су дали допринос кроз 46.335 волонтерских сати, те да је организовано 30 кампова у чак 14 округа и 20 општина и реализовано 135 локалних акција.

Закључци и запажања са Конференција су позвали на четири правца деловања, неговање културе волонтирања, заштиту права волонтера као и корисника волонтирања, организовање и подршку волонтерских програма и препознавање значаја волонтерског доприноса развоју заједнице. Волонтирање није довољно промовисано, препознато и подржано, једино је препознато у Националној стратегији за младе и једино на тај начин подржано од Министарства омладине и спорта. Постоји мањак волонтерских програма и грађани су неинформисани о могућностима да се укључе у волонтерске активности, као и о ефектима које волонтирање може да има на лични, професионални, а и на развој заједнице. Једно од основних запажања учесника конференције је да је Закон о волонтирању непримењив у пракси, да је хитно потребна детаљнија анализа ефеката и његово унапређење. Затим су учесници конференције позвали Министарство омладине и спорта, Министарство заштите животне средине, Министарство културе и информисања, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, да стратешки позиционирају волонтирање у својим пољима деловања, да подрже континуирану едукацију организатора волонтирања о управљању и квалитетном раду са волонтерима и да определе средства за реализацију волонтерских програма у својим областима и да својим јавним наступима и активностима позивају на волонтирање као активност за опште добро; да се Закон о волонтирању прилагоди постојећој пракси и реалности волонтерских програма, потребама организатора волонтирања и волонтера и волонтерки и да се креирају мере које доприносе даљем развоју инфраструктуре за волонтирање; да се раздвоји волонтирање од неплаћене стручне праксе и да периодично осигуравају истраживања о волонтирању у својим областима.

Позване су организације да се упознају, подрже и усвоје Етички кодекс о волонтирању, који је развијен у оквиру регионалног пројекта „Рута шест Западни Балкан“, који спроводи Регионална канцеларија за сарадњу младих са шест чланица мреже младих Југоисточне Европе, и да се планирају волонтерски програми према потребама заједнице, не ад хок и да промовишу културу укључивања волонтера у све нивое одлучивања, планирања и реализације.

Тачка 4.

Како није било коментара на претходну тачку дневног реда, реч је дата Станислави Вучковић, испред канцеларије УНИЦЕФ-а у Србији, која је чланове Савета упознала са механизмом за укључивање младих U-REPORT платформом, која постоји у око осамдесет земаља где је УНИЦЕФ активан и служи за консултовање са младим људима и осталима који су заинтересовани да се ангажују о друштвено значајним темама, те је навела да је велика предност ове платформе у томе што и организације и институције могу да је користе да би креирале свој приступ у односу на неку тему. У претходном периоду спроведена је и анкета која је била везана за Међународни дан волонтера и те информације помажу и УНИЦЕФ-у да креира свој програм. U-REPORT платформа је покренута 20. новембра, на Дан детета заједно са министром Удовичићем и већ је онда изазвала велико интересовање. Постоји могућност да ова платформа буде искоришћена и као начин да се обави консултација са великим бројем младих кад је у питању израда Националне стратегије за спорт, а такође ће бити добра алатка и у свим другим процесима израде докумената јавних политика. Ова платформа је отворена и бесплатна за све кориснике, а тренутно броји 9600 корисника. Платформа је служила да се млади питају шта мисле о темама као што су запошљивост и запошљавање, како могу да развијају своје дигиталне вештине, шта мисле о климатским променама, волонтирању, насиљу, менталном здрављу, а неки одговори су ушли у нацрт Стратегије за заштиту деце од насиља. Број корисника платформе расте и план је да се анимира што већи број младих да јој се приклjuчи, а то ће се постићи тако што ће се Јурипортерима објаснити зашто су њихова мишљења узета у обзир, где је то искоришћено и како се мотивишу доносиоци одлука да њихова мишљења уваже. Напоменуто је и да оно није статистичко истраживање, да је то кратак снимак јавног мњења, квалитативно истраживање где узорак није репрезентативан, да се платформа не користи за политичке сврхе и да није служба за ванредне ситуације, али да се може користити за слање обавештења о неким важним информацијама. Подаци су у потпуности анонимни, чувају се у земљама у Европи и осигурана је безбедност свих, а нарочито малолетника.

Након излагања, Снежана Клашић је истакла важност сарадње са Младим истраживачима Србије и Уницеф-ом на промоцији волонтирања и изразила задовољство што је УНИЦЕФ у фокус свог рада ставио младе узраста од 15 до 18 година.

Тачка 5.

Председавајући је реч дао Ивани Антонијевић, из локалног огранка Регионалне канцеларије за сарадњу младих, да представи резултате рада за претходне четири године, колико ова организација постоји, која је истакла да је мисија организације да се подрже регионалне омладинске размене, да се створе услови за мобилност младих на Западном Балкану, уз поштовање принципа инклузивности и једнаких шанси за све младе и да се младима који до сада нису имали прилику да упознају младе људе из

других делова региона то омогући. Упознала је чланове Савета са организационом структором, те чињеницом да Управни одбор чини шест министара задужених за младе и шест омладинских представника, те да је у 2019. години Србија изабрала новог омладинског представника, уз велики консултативни процес Министарства омладине и спорта, заједно са стубовима омладинске политике и да је то препознато као пример добре праксе. Секретаријат чини централна канцеларија, која се налази у Тирани, као и шест локалних канцеларија, а ове године захваљујући сарадњи са Европском комисијом и Уједињеним нацијама повећан је број запослених у Секретаријату, те је их је сада 35. Управни одбор и Саветодавни одбор чине представници међународне заједнице и организација цивилног друштва. До сада су отворена три јавна позива за пројекте преко којих је уложено преко 2.2 милиона евра, пристигло је преко 800 пројекта који су оцењивани, склопљено 2.400 партнёрстава. На првом позиву укупно је подржано 35 пројекта, од чега је 11 пројекта из Србије, што је негде 38,5%, од 11 пројекта у Србији, 7 су пројекти организације цивилног друштва, а 4 су пројекта средњих школа. У другом позиву, чија реализација управо креће, од 45 пројекта на територији Западног Балкана, 16 је из Србије, где је 12 организација цивилног друштва и 4 средње школе. Трећи позив затворен је пре мање од месец дана и реализован је у сарадњи са Немачком владом, а од укупно 20 подржаних пројекта на територији Западног Балкана, 8 је из средњих школа из Републике Србије, што чини негде око 40%. У неке од основних сарадњи које су се десиле у овој години спада и сарадња са УН-ом и са Европском комисијом, а изузетна сарадња је остварена са Министарством омладине и спорта и са Министарством просвете, науке и технолошког развоја.

Председавајући је додао да још нисмо имали формално отварање огранка регионалне канцеларије, али да они функционишу и раде и навео да је, поред регуларне контрибуције која је определена буџетом Владе Републике Србије за 2019. годину, ове године уплаћено додатних 50 милиона динара Регионалној канцеларије за сарадњу младих.

Тачка 6.

Како се нико није јавио за реч, председавајући је позвао Александру Марковић испред ЦЕСИД-а, која је потом представила резултате овогодишњег Истраживања положаја и потреба младих у Републици Србији, које Министарство омладине и спорта спроводи са циљем израде и праћења реализације свих стратешких докумената из омладине и омладинске политике и са циљем да постави приоритете кроз финансирање програма и пројекта од јавног интереса у областима омладинског сектора. Напоменула је да је ово четврти циклус који има упоредиве податке и представљени су подаци од 2016. године. Представљен је методолошки оквир и резултати по свим областима из Истраживања, која иначе прате циљеве Националне стратегије за младе. Образложено је да је Истраживање спроведено на узорку од 1500 младих, узраста 15 до 30 година.

Како је председавајући морао да напусти седницу Савета због хитног састанка у Влади Републике Србије, пре одласка ставио је на гласање записник са 12.седнице Савета савета, али како није било довољно присутних чланова, није гласано. Председавајући је известио присутне да ће председавање седницом преузети саветница министра, Снежана Клашња, заменик председника Савета за младе.

Након завршетка презентације, за реч се јавила Марија Јовановић из Министарства унутрашњих послова са питањем да ли је негде јавно доступан извештај јер су резултати изузетно значајни, посебно они који се односе на безбедност младих, на информисање жена и да би били драгоценi приликом креирања пројеката и програма. Одговорено је да ће резултати бити достављени мејлом члановима Савета.

За реч се јавио и Душко Крстић, који је такође навео да би требало наставити са добром праксом објављивања резултата Истраживања положаја и потреба младих и да би то било од изузетног значаја удружењима која планирају своје програме и јављају се на конкурс код Министарства омладине и спорта.

Станислава Вучковић из УНИЦЕФ-а замолила је да се понови информација колико младих није укључено у рад удружења, те је Александра Марковић навела да 92% испитаника нису чланови Културно уметничких друштава, односно није члан спортског клуба или спортског удружења 82%, удружење грађана 93%, а политичке партије 92% испитаника.

Потом је Станислава Вучковић навела да 64% младих истиче да би покренуло свој посао и да 78% не чини ништа по том питању и пошто је ово заиста веома висок проценат неудружених младих, дала је сугестију да сви заједно размислимо како да се општа јавност младих информише и да би можда институције попут школа требало да имају значајније место у мењању ставова и понашања младих. Александра Марковић је одговорила да налази показују да се млади највише и информишу преко школа, али изазов са предузетничким потенцијалом јесте што њега препознају пре свега најстарији испитаници, који су заправо завршили процес школовања, тако да би неки други канал требало пронаћи за њих.

Станислава Вучковић осврнула се на то да би јавни сервиси требало бити више на услуги и да се настави са ширењем информација преко институција као што су домови здравља, школе, службе за социјални рад, итд.

Председавајућа се захвалила на свим коментарима и исцрпном излагању, констатовала да је велика заинтересованост свих и додала да, када се погледају сва истраживања која се годинама раде, не само истраживања која спроводи Министарство омладине и спорта у сарадњи са истраживачким агенцијама, него укупна истраживања о младима, показују да имамо веома мали проценат младих који су активни чланови неке организације, удружења или спортских удружења и да је то нешто на чему треба радити, те да је и U-Report један од начина како да се оствари тај циљ.

Тачка 7.

Председавајућа је потом дала реч Мићи Мишљеновићу из Савеза извиђача Србије, који је представио рад у Савезу извиђача Србије у делу који се бави међународном сарадњом и основне закључке који су донети у децембру месецу, на Светском форуму о неформалним образовању, одржаном у Рио де Женеиру од 09. до 11. децембра 2019. године.

Неки од закључака су да се свет сусреће са кризом у образовном сектору, да се данашња деца и млади школују за послове будућности који сада можда још и не постоје, а онда када знамо да се свет налази у глобалној образовној кризи, видимо велики јаз између онога што желимо да урадимо и што у ствари радимо. Младима су прве асоцијације на формално образовање бубање, постоји дистанца између професора и њих, страхују да исказују своје мишљење, а окружење у којем раде није стимулативно. Са друге стране, неформално образовање функционише као сушта супротност - оно им развија критичко мишљење, подстиче креативност, иновативност, даје другачији приступ и у сваком тренутку имају слободу да исказују своје мишљење, имају свог ментора и на тај начин и развијају своје лидерске способности. Поред тога, причало се о револуцији технологије и интернета, о међугенерацијском разумевању и циљевима одрживог развоја, о томе да смо на прагу пете индустријске револуције која ће подразумевати комплетну персонализацију садржаја и зато је нужно да се институције и представници осталих сектора прилагоде потребама младих људи... Извиђачи у Србији поседују мрежу од 3.000 младих људи у градским и руралним подручјима, млади људи спроводе програм и програмске активности за друге младе људе. Поред менторства, ту је такође и вршњачко учење, јер је лакше ако млада особа, која разуме потребе својих вршњака, преноси своје знање младој особи. Чланове Савета информисао је да су Извиђачи били и део пилот пројекта за U-Report, те да су сарађивали са УНИЦЕФ-ом, а као резултат имамо око 400 извиђача, чланова и Јурипортера. Главни закључци који се налазе у декларацији која је објављена су право на неформално образовање, да се младим људима који су у руралним подручјима пружи прилика да учествују у садржају који је део неформалног образовања, позива се на препознавање неформалног образовања од стране приватног сектора и институција, јер је оно алат уз помоћ кога млади могу да стичу и додатне компетенције које у школи неће научити. Дата је препорука да се размиосли како да се елементи из неформалног образовања користе у формалном образовању, како користити технологију, те да организације и државне институције више инвестирају у неформални сектор, јер је то инвестиција у будућност, пошто ће млади људи сутра бити запослени и захваљујући компетенцијама које су стекли у току неформалног образовања, доприносити друштву као целини.

Председавајућа се захвалила на излагању и подсетила присутне да је приликом слања позива послат и текст Декларације, као пратећи материјал. Како није било додатних коментара, упућена је захвалност члановима Савета на сарадњи током године и најављено да у наредној години предстоји рад на стратешким документима, Закону о

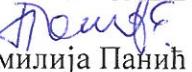
младима и Националној стратегији за младе, те су од изузетног значаја сви инструменти и механизми за укључивање младих.

Констатовано је да се због недостатка кворума није гласало о усвајању записника са дванаесте седнице, да је ова седница имала информативни карактера, а шеф одсека за стратешке, нормативне, правне и оперативно-аналитичке послове, Александар Воштић, рекао је да ће се из пословника консултовали одредбе, те да ће записник о овој седници бити сачињен и достављен члановима, а на наредној седници одлучено о предлогима записника са дванаесте и тринаесте седнице.

Тринаеста седница Савета за младе завршена је у 15 часова.

У Београду, 30. децембра 2019. године

СЕКРЕТАР САВЕТА

Емилија Панић

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

МИНИСТАР ОМЛАДИНЕ И
СПОРТА

Вања Удовичин